

Jak lze řešit problém verticiliového vadnutí slunečnice?

RNDr. Aleš Kuthan, CSc., VP AGRO

Přesto, že plocha slunečnice každým rokem z makroekonomických důvodů klesá, je v mnoha podnicích na jižní Moravě a ve středních Čechách neodmyslitelnou součástí osevních postupů. Ochrana slunečnice proti ekonomicky významným houbovým chorobám se v současnosti u nás nejvíc věnuje Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejnin (SPZO), který na seminářích, polních dnech, v publikacích a článkách v odborném tisku popisuje strategii ochrany. Proto také zkušení pěstitelé slunečnice zvládají ochranu na velmi vysoké úrovni. Vedle chemických fungicidů aplikovaných za vegetace mnozí z nich využívají preventivně biologické přípravky účinné proti hlízence (*Sclerotinia sklerotiorum*), jedné z významných chorob ve všech stádiích vývoje plodiny. V posledních letech se v porostech, nejen slunečnice, ale také jiných olejnin - řepce olejné a máku - začalo objevovat v silném zastoupení verticiliové vadnutí, které způsobují některé druhy fytopatogenních hub – *Verticilium dahlie*, *Verticilium albo-atrum* a *Verticilium longisporum*. Jsou to houby, které se vyskytují v půdě, přes kořen postupně prorůstají do stonku a listů slunečnice a jsou příčinou jejího předčasného dozrávání s výrazně negativním vlivem na výnos a obsah oleje.

Ochrana proti této, ale také jiným chorobám s původem v půdě, spočívá především na agrotechnických opatřeních, správném střídání plodin s odstupem slunečnice, ale i ostatních náchylných plodin jako je řepka, mák a částečně také kukuřice nejméně 5 let. To často není v současné době v praxi možné zajistit. Řešení těchto problémů mohou poskytnout biologické pesticidy nebo hnojiva s biologickou složkou, která obsahují aktivní druh půdních hub *Trichoderma spp.* Ty jsou schopny výrazně omezit pronikání hyf patogenních hub druhů *Verticilium*, *Fusarium* a dalších do rostlin prostřednictvím kořene a navíc formou arbuskulární mykorrhizy pomáhat rostlinám v příjmu hůře dostupných živin, zejména fosforu.

Firma VP AGRO má již druhým rokem v nabídce prostředky s výše popsanými účinky. Jedná se o mikrogranulované hnojivo **Pannon Starter Perfect** a smáčitelný prášek **Trifender WP**. Oba obsahují aktivní kmen houby *Trichoderma asperellum*. Trifender WP je pro uživatele lépe aplikovatelný, používá se formou postřiku před setím slunečnice s následným mělkým zapravením, ale na základě našich zkušeností je Pannon Starter Perfect podstatně více účinný. Spočívá to ve způsobu použití, které sice vyžaduje speciální aplikátory mikrogranulovaných hnojiv, ale produkt se tím dostává přímo ke kořenům kulturní rostliny, a proto ji ihned od počátečních stádií vývoje lépe chrání před škodlivými vlivy jiných druhů houbových patogenů z půdy.

Protože **Pannon Starter Perfect** je starovacím hnojivem s vysokým obsahem rychle přístupného fosforu a zinku, dokáže výrazně zlepšit a urychlit počáteční start při vzcházení porostu a následně *Trichoderma asperellum* vytvoří bariéru před patogeny. Tím ale její funkce nekončí. Mycelium houby se dále rozvíjí současně s růstem kořenů slunečnice, svými exudáty uvolňuje z půdy vázané formy fosforu a zpřístupňuje je rostlině. To v konečném důsledku zvýší u slunečnice nejenom výnos, ale také kvalitu a obsah oleje.